

UPA 2023/166

19/4-2023

Jens-Frederik Nielsen

**Qanoq iliorutta nunasiaataasimanermiit anniaatigisagut qaangersinnaavagut? Danmarki qanoq
iliornissaa naatsorsuutigaarput? Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisisssiassatut siunnersuut
(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)**

Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisisssiassatut siunnersummut Inatsisartunut ilaasortamut Aqqalu C. Jeremiassen-imut qujanaq.

Qattuppakka oqaluttuat Danmarki nunasiaateqarnermini inussiarnersuuusimasoq. Qattuppakka qallunaat, oqaluttuarisaaneq ima saatittaraat, uagut kalaallit qujamasuttariaqartugut Danmarkimut, Danmarkip uagut kalaallit piitsuunitsinniit annaassimammatigut aammalu nunasiaateqartut allat tamarmik Danmarkimiit ajornerujussuusimasut. Eqqortomi unaavoq, arlaannattaluuniit ilisimangimmagu, Kalaallit Nunaat ullumikkut qanoq isikkoqassagaluarnersoq, Danmarkip ukiut 300 matuma siorna tigusimanngitsuuppatigut.

Akerlianilli ilisimavarput, Danmarki qajassuussisumik oqaatigalugu Kalaallit Nunaannut kalaallinullu pitsaanngitsumik iliuuseqarsimasoq. Spiraalilersuineq, inatsisitigut ataataqanngitsut meeqqallu misiliutaasimasut assersuutissatsialaapput. Taakku kusanaatsuliat assilissamik allarluunnarmik isigininnermillu allarluunnarmik takutippaatigut. Danmarki nunasiaateqarsimasutut ajunngitsuusimanngilaq, suullu tamarmik ajunngitsussaq pillugu iliuuserineqarsimannngillat.

Taamaattumik paasisinnaavara, maani nunatsinni inuit ilai nunasiaataasimanermiit anniaatigisaqarmata. Kisiannili qanoq ililluta anniaatit qaangersinnaavagut ingerlaqqillatalu?

Siullermik pingarnertullu pisariaqarpoq, paasisaqarnerunissarput. Uagut Kalaallit Nunaanni pisussaaffigaarput paassisallugu, nunasiaataasimanermi suut aamma isertuunneqarsimanersut. Aatsaat suut tamarmik qaqlinaeqarpata paasinnilissaagut, qanoq ililluta ingerlariaqqissinnaanerluta.

Taamaattumik isumaqarpunga, piffissanngortoq, ataatsimiititaliarsuarmik pilersitsisoqarnissaa, nunasiaataasimanermiit qaqlinerisussamik, suut tamaasa saqqummerlugit. Allatut ajornaqaaq nunasiaataasimanermit pisimasut tamaasa qaqtariaqarpagut inunnullu ajortuliornerusimasinnaasut, qallunaat naalagaaffiata pisuussutigisimasai.

Tassunga atatillugu pingarnertullu pisariaqarpoq, Kalaallit Nunaanni tusarnaarneqarnissarput. Akueriniangilluinnarpalput, qallunaat ilisimatut politikkerillu ajunngitsumik isumaqarsoralutik oqaluttuuteqqissappatigut, nunasiaataasimaneq imatut ingerlasimasoq. Kalaallit Nunaat kalaallillu qaqlineriemi aallaqqaataaniit peqataatinneqassapput. Toqqorsiviit tamarmik ammarneqassapput. Suut tamarmik – aamma nuanniitsut tamarmik – qulaarneqassapput.

Piffissanngorpoq, qallunaat oqaluttuarisaaneranni kapitalip taartup sukumiisumik misissorneqarlunilu qulaajarneqarnissaa.

Tassalu Demokraatit oqallinnermut isummersuutigallagaat.